

Huvudman

KRISTIANSTADS KOMMUN
kommun@kristianstad.se

Beslut

Datum 2026-04-24
Dnr SI 2026:738
Sida **1 (9)**

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Fröknegårdskolan M i Kristianstads kommun

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Kristianstads kommun att senast den **24 augusti 2026** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende bristen rörande anmälan av frånvaro till huvudmannen. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Kristianstads kommun inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Kristianstads kommun ska vidta följande åtgärder

Anmäla frånvaro till huvudman

1. Se till att rektorn snarast anmäler frånvaro till huvudmannen när en utredning av en elevs frånvaro har inletts. I detta ingår att rektorn ska dokumentera
 - a. för hur många elever frånvaroutredningar har inletts,
 - b. när frånvaroutredningarna har inletts,
 - c. när anmälan om frånvaro har lämnats till huvudmannen för respektive elev,
 - d. på vilket sätt anmälan till huvudmannen har skett, och
 - e. vilken information som anmälan till huvudmannen har innehållit.

Denna dokumentation ska avse perioden från den 24 april 2026 till den 17 augusti 2026. Huvudmannen ska inkomma med den av rektorn upprättade dokumentationen. (7 kap. 19 a § tredje stycket skollagen).

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar det avser att utreda frånvaro, agera vid kränkande behandling samt utreda och genomföra åtgärder vid ordningsstörande beteende.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.lund@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 156, 221 00 Lund. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr 2026:738) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån myndighetens risk- och väsentlighetsanalys våren 2026 inlett en tillsyn av Fröknegårdskolan M i Kristianstads kommun.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Fröknegårdskolan M följer gällande bestämmelser om utredning och anmälan av frånvaro, agerande mot kränkande behandling samt utredning av och åtgärder mot ordningsstörande beteende.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med elever, lärare, personal i elevhälsan och rektorn samt lektionsobservationer mellan den 25 och 26 mars 2026. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bland annat en sammanställning av elevernas frånvaro under innevarande läsår. Huvudmannen har getts tillfälle att yttra sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Skolinspektionen redogör först för de omständigheter som framkommit i tillsynsutredningen och som ligger till grund för myndighetens bedömning, därefter anges de bestämmelser som tillämpas och slutligen redovisar Skolinspektionen sin bedömning i det här fallet.

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Anmälan av frånvaro till huvudman

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

I intervjun med elevhälsoteamet uppger de att huvudmannen ska ha fått ta del av de frånvaroutredningar som gjorts men att de inte kan svara säkert på om så har skett. På fråga till rektorn om huvudmannen får information om frånvaroutredningar svarar rektorn nej. Rektorn uppger att huvudmannen inte får ta del av frånvaroutredningar om det inte handlar om en skolpliktsanmälan och att hen inte tror att huvudmannen behöver ta del av dem i övrigt.

Rättslig reglering

När en utredning om en elevs frånvaro har inletts ska rektorn se till att frånvaron snarast anmäls till huvudmannen (7 kap. 19 a § tredje stycket skollagen).

Enligt förarbeten finns det skäl för en rektor att snarast informera sin huvudman när en utredning om en elevs upprepade eller längre frånvaro har inletts. Det är svårt att ange en exakt tidsgräns för när detta ska ske, men huvudregeln bör vara att informationen ska lämnas så fort som möjligt för att huvudmannen ska kunna agera därefter. (Se prop. 2017/18:182, s. 62–63.)

Enligt förarbeten är syftet med regleringen att huvudmannen ska kunna stödja skolan i arbetet med att tillgodose elevens rätt till utbildning. Att huvudmannen får information om en elevs upprepade eller längre frånvaro kan i vissa fall innebära att adekvata åtgärder kan sättas in tidigare vilket i sin tur kan leda till att en elev inte behöver fastna i ett negativt mönster av frånvaro. (Se prop. 2017/18:182, s. 63.)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att verksamheten inte uppfyller författningarnas krav vad gäller att anmäla frånvaro till huvudmannen. Utredningen visar att det finns elever på skolan för vilka en frånvaroutredning har inletts. Dessa frånvaroutredningar, av personalen kallade frånvarokartläggningar, har inte anmälts till huvudmannen. Av skollagen framgår att när en utredning om en elevs frånvaro har inletts, ska rektorn se till att frånvaron *snarast* anmäls till huvudmannen. Eftersom rektorn inte har anmält frånvaron, för alla elever där en utredning har inletts, till huvudmannen har verksamheten brutit mot denna bestämmelse. Detta är en brist.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Kristianstads kommuns verksamhet vid Fröknegårdsolan M uppfyller inte författningarnas krav vad gäller att anmäla elevers upprepade eller längre frånvaro till huvudmannen. Det finns därför skäl att förelägga Kristianstads kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristen.

Områden utan konstaterade brister

Utredning av frånvaro

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Alla intervjugrupper berättar att lärarna tar närvaro på eleverna och att alla elever nästan alltid är på plats men att det är några enstaka elever som har mer frånvaro, till exempel för att de har varit sjuka mycket.

De intervjuade personalgrupperna berättar att rutinen för frånvarosammanställning ändrats så att det sedan årsskiftet är mentorerna, i stället för skolsköterskan, som ska dokumentera frånvaron och kontrollera den en gång i månaden. De uppger att 20 procents frånvaro är gränsen för vad som anses som längre eller upprepade frånvaro och att en frånvarokartläggning ska göras när en elev har en frånvaro som överstiger denna gräns eller i övrigt har en oroande frånvaro, exempelvis ett visst frånvaromönster. Frånvarokartläggningen görs genom att tre enkäter med frågor som ska besvaras skickas ut, en till eleven, en till vårdnadshavarna och en till mentorn. Elevhälsoteamet och rektorn berättar att de får enkäterna när de är klara och att de sedan lyfter eleverna, vars frånvaro har kartlagts, vid sina möten. Rektorn säger att det vid allvarliga fall kan bli aktuellt med en skolpliktsanmälan. Elevhälsoteamet och rektorn uppger att frånvaroutredningarna dokumenteras.

Skolinspektionen tar under besöket del av en lista med en sammanställning av alla elevers frånvaro under innevarande läsår. Av listan framkommer att det finns sju elever med över 20 procents frånvaro. Elevhälsoteamet och rektorn uppger att flera av dessa elever är nya elever och att det därför inte gjorts någon kartläggning för dem ännu. Elevhälsoteamet nämner en handfull elever som har problematisk frånvaro och berättar att en av eleverna med över 20 procents frånvaro inte har tagits upp i elevhälsoteamet men att mentorerna redan gjort kartläggning för vissa och

att kartläggning ska göras för andra. Rektorn säger att hen har flera, uppskattningsvis tre, kartläggningar i gång där hen inväntar enkätsvaren från vårdnadshavarna och att ärendena därefter ska lyftas i elevhälsoteamet.

De intervjuade personalgrupperna ger exempel på när elevers frånvaro inte har kartlagts, såsom när en elev varit mycket sjuk och det funnits ett läkarintyg. De berättar även att de kan avvakta att kartlägga en elevs frånvaro om eleven exempelvis fått beviljad ledighet för en resa eller varit sjuk och inlagd på sjukhus. En lärare nämner att det kan vara obehövt att utreda frånvaron för elever som är på Barn- och ungdomspsykiatri, eftersom de då redan vet varför eleverna är frånvarande.

Elevhälsoteamet berättar att de startar en utredning om behov av särskilt stöd om de i kartläggningen kommer fram till att eleven behöver annan sorts hjälp. De uppger även att kartläggningen kan visa att det finns något fysiskt som eleven behöver hjälp med och då har eleven skickats till skolläkaren.

Av lärarintervjun och intervjun med rektorn framkommer ett exempel på en elev som varit mycket frånvarande där skolan gjort flera insatser, vilka lett till en positiv utveckling.

Rättslig reglering

En elev i bland annat grundskolan ska delta i den verksamhet som anordnas för att ge den avsedda utbildningen, om inte eleven har giltigt skäl att utebli (7 kap. 17 § första stycket skollagen).

Om en elev har upprepade eller längre frånvaro från den verksamhet som avses i 17 § ska rektorn, oavsett om det är fråga om giltig eller ogiltig frånvaro, se till att frånvaron skyndsamt utreds om det inte är obehövt. Utredningen ska genomföras i samråd med eleven och elevens vårdnadshavare samt med elevhälsan. Om förutsättningarna för en utredning om särskilt stöd enligt 3 kap. 7 § är uppfyllda ska även en sådan utredning inledas. (7 kap. 19 a § första och andra stycket skollagen).

Enligt förarbeten innehåller bestämmelsen inte några detaljerade krav på hur utredningen om frånvaro ska genomföras. Fokus vid utredningen bör vara på att kartlägga orsakerna till frånvaron och att kartläggningen utgör ett underlag för att sätta in åtgärder som gör att eleven kan bryta ett negativt frånvaromönster. (Se prop. 2017/18:182 s. 59–60).

Enligt förarbeten behöver en utredning inte genomföras i de fall det är obehövt, till exempel vid redan beviljad ledighet, om en elev vid något enstaka tillfälle är frånvarande på grund av sjukdom, eller om rektorn redan har kännedom om att eleven har återkommande behov av vårdbesök (se prop. 2017/18:182 s. 56–57).

Skolinspektionens bedömning

Utredningen visar att mentorerna startar en frånvarokartläggning i form av tre enkäter när elever har upprepad eller längre frånvaro. Vid kartläggningen utreds orsakerna till elevens frånvaro och i detta arbete deltar bland annat elevens vårdnadshavare. När kartläggningen är färdig lyfts eleverna på elevhälsoteam-möten. Utifrån vad de intervjuade personalgrupperna berättar samt vad som i propositionen anges bör vara fokus vid frånvaroutredningar, "att kartlägga orsakerna till frånvaron och att kartläggningen utgör ett underlag för att sätta in åtgärder som gör att eleven kan bryta ett negativt frånvaromönster" tolkar Skolinspektionen det som att en frånvaroutredning i lagens mening inleds redan när skolans kartläggning av en elevs frånvaro startas genom att de tre enkäterna skickas ut.

De intervjuade personalgrupperna ger exempel på åtgärder som utredningarna kan leda till och berättar att om det i kartläggningen framkommer att eleven behöver annan sorts hjälp startas en utredning om behov av särskilt stöd.

Av utredningen framkommer att olika delar av frånvaroutredningarna genomförs i samråd med eleven, elevens vårdnadshavare och elevhälsan samt att utredningarna dokumenteras. Vidare ger de intervjuade personalgrupperna exempel på situationer där de inte gjort någon utredning av elever med längre eller upprepad frånvaro för att de redan känner till orsaken till elevens frånvaro, exempelvis att eleven är på Barn- och ungdomspsykiatri eller inlagd på sjukhus. Skolinspektionen bedömer att dessa situationer är förenliga med de exempel som ges i propositionen på när en utredning kan vara obehövlig.

Skolinspektionen bedömer att det av ovan redovisade omständigheter inte framkommer att Kristianstads kommun brutit mot bestämmelserna när det gäller utredning av elevers upprepade eller längre frånvaro.

Agera vid kränkande behandling

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Den samlade bilden som ges i de olika intervjuerna är att det ofta sker kränkningar på skolan, där verbala kränkningar och ett hårt språkbruk är vanligast förekommande. I alla intervjuer framkommer att all personal på skolan agerar när kränkningar sker. Eleverna berättar att alla lärare säger till, att de försöker stoppa och hjälpa, att de gör sitt bästa samt att de använder sig av olika metoder såsom att rastvakterna bestämmer vilka elever som ska vara ute eller inne på rasten, att lärarna tar med sig

inblandade elever till ett grupprum för att lösa bråk eller att lärarna separerar elever som bråkat. Några av eleverna säger att personalen agerar olika utifrån vilka elever det är som bråkar och personalen berättar att elever ibland har frågat dem varför de inte agerar. De intervjuade personalgrupperna förklarar att eleverna inte ser allt som de vuxna gör och att det ibland är medvetet, till exempel då de vuxna väljer att ta samtal med de inblandade avskilt, har daglig kontakt med vårdnadshavare eller väljer ett mer lågaffektivt bemötande gentemot eleven. Några i personalen uppger att de aldrig struntar i incidenter utan agerar men att lärare som ibland är upptagna med lektioner får fortsätta att ta hand om situationerna efteråt. Såväl elever som personal berättar att personalen har en chattgrupp där de kan skriva till varandra om de behöver hjälp/uppbackning, till exempel när det sker bråk på skolgården, och att fler vuxna då ansluter. Flera elever och lärare ger exempel på att chattgruppen har använts och att det har gett effekt.

Rättslig reglering

Var och en som verkar inom utbildningen ska främja de mänskliga rättigheterna och aktivt motverka alla former av kränkande behandling (1 kap. 5 § andra stycket skollagen).

Personalen får vidta de omedelbara och tillfälliga åtgärder som är befogade för att tillförsäkra eleverna trygghet och studiero. Detta innefattar en befogenhet att ingripa fysiskt för att avvärja våld, kränkningar eller andra ordningsstörningar. En åtgärd enligt första stycket får vidtas endast om den står i rimlig proportion till sitt syfte och övriga omständigheter. (5 kap. 6 § första och andra stycket skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Utredningen visar att det på skolan råder ett tufft klimat med hårt språkbruk och att det sker mycket kränkningar, främst verbala men även fysiska. I alla intervjuer ges dock en samstämmig bild av att all personal på skolan agerar när kränkningar sker. De intervjuade berättar att personalen stöttar varandra och använder sig av olika metoder för att agera vid incidenter som sker. Vidare förklarar personalen de bakomliggande orsakerna till att eleverna inte ser allt som de vuxna gör och att personalen agerar olika utifrån vilka elever det handlar om.

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte att verksamheten bryter mot författningarnas krav avseende att alla som verkar inom utbildning aktivt ska motverka alla former av kränkande behandling.

Utreda och genomföra åtgärder vid ordningsstörande beteende

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Såväl elever som personal berättar att det finns ett fåtal elever på skolan som återkommande är i konflikter eller ofta startar bråk. Rektorn uppger att orsakerna till elevernas ordningsstörande beteende undersöks genom exempelvis samtal och att de får bakgrundsinformation genom trivselenkäter. Hen säger vidare att undersökningen sker i dialog med vårdnadshavare, mentor och elev samt att elevhälsan kopplas in vid allvarigare fall. Även de intervjuade lärarna berättar att de har samtal med eleverna för att ta reda på vad beteendet beror på. Rektorn uppger att hen under detta läsår har gjort fem undersökningar av elevers ordningsstörande beteende som har lett till samtal med eleverna och deras vårdnadshavare.

De intervjuade personalgrupperna berättar att utredningarna leder till att de vidtar åtgärder, till exempel socialt eller pedagogiskt stöd eller disciplinära åtgärder, såsom skriftlig varning, omplacering eller avstängning. Rektorn uppger att vissa av dessa åtgärder har använts under läsåret. Rektorn berättar vidare att det för vissa elever, i samband med de disciplinära utredningarna, även har startats utredningar om särskilt stöd. Lärarna och elevhälsoteamet uppger att några av eleverna, vars ordningsstörande beteende har utretts, har åtgärdsprogram.

Lärarna och rektorn säger att dokumentation av elevers ordningsstörande beteende sker i bland annat skolans digitala system. En representant från elevhälsoteamet ger exempel på en åtgärd, kopplad till bland annat en elevs ordningsstörande beteende, som skrivits in i elevens åtgärdsprogram.

Skolinspektionen har i samband med tillsynen tagit del av två exempel på utredningar av ordningsstörande beteende. I dessa utredningar anges bland annat iakttagelser, kontakt med vårdnadshavare, bedömning samt vidtagna åtgärder.

Rättslig reglering

Om en elev i bland annat grundskolan vid upprepade tillfällen stört ordningen eller uppträtt olämpligt eller om eleven gjort sig skyldig till en allvarigare förseelse, ska rektorn se till att saken utreds. Samråd ska ske med elevens vårdnadshavare. Om förutsättningarna för en utredning om särskilt stöd enligt 3 kap. 7 § skollagen är uppfyllda ska även en sådan utredning inledas. (5 kap. 9 § skollagen)

Med utgångspunkt i vad som har framkommit vid en utredning enligt 9 § första stycket ska rektorn se till att åtgärder genomförs för att få eleven att ändra sitt beteende (5 kap. 10 § skollagen).

Om en åtgärd vidtagits enligt 7, 8, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22 eller 23 §, ska den dokumenteras skriftligt av den som genomfört åtgärden (5 kap. 24 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Utredningen visar att rektorn startat en utredning för de elever på skolan som vid upprepade tillfällen stört ordningen. I intervjuerna med de olika personalgrupperna framkommer att de undersöker vad elevernas beteende beror på, att utredningarna sker i samråd med vårdnadshavare och att det för vissa elever även inletts utredningar om särskilt stöd. De intervjuade ger exempel på åtgärder som genomförts för elever med ordningsstörande beteende och berättar att dokumentation sker i bland annat skolans digitala system.

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav vad gäller att utreda och genomföra åtgärder vid elevers ordningsstörande beteende.

X Kerstin Martinsson

Beslutsfattare
Signerat av: Kerstin Martinsson

X Johanna Rignell

Föredragande
Signerat av: Johanna Rignell

I ärendets slutliga handläggning har även utredare Carolin Levinsson medverkat.